

rozvod, rozchod (soubor textů)

Vložil/a mladez, Út, 03/07/2012 - 12:04
Otištěno z časopisu Bratrstvo 5/2011

BÝT NA BLÍZKU A POVZBUZOVAT

Rozhovor o rozvodech, o vztazích, o životě a o nás s Mgr. Hanou Imlaufovou, psychologkou Křesťanské pedagogicko-psychologické poradny v našem hlavním městě.

Co pro mladého člověka znamená rozvod rodičů?

Rozvod rodičů je pro dítě v každém věku traumatickou záležitostí. Bourají se mu dva nejdůležitější životní základy – táta a máma.

Jak se projevuje na životě „dítěte“, že se rodiče rozvádějí?

V období dospívání se nejčastěji objevují pocity zavržení, ztráta sebedůvěry a silný pocit nezájmu rodičů. Mladý člověk též prožívá hněv i smutek. Hněv směřující k rodiči, který ho opustil, ale také k sobě samému, že rozvodu rodičů nedokázal zabránit. Mnohdy si rozvod rodičů dítě klade za vinu („Kdybych tak nezlobil, táta by neodešel...“) K rozporuplným pocitům dospívajícího se často přidává úzkost a strach. Dítě se bojí na cokoli zeptat, protože ví, že svým dotazem buď naštvě nebo způsobí bolest a pláč opuštěného rodiče. Dospívající jsou velmi zranitelní. Rmoutí se jako děti, ale současně začínají chápat svět dospělých, protože se již sami považují za dospělé. Depresivní nálady, které k tomuto věku patří, mohou být mnohem výraznější.

Jak se má člověk bránit rezignaci?

Co je v tomto případě rezignace? Někdy by to mohl být počátek vnitřního smířování se situací, které pomůže tento fakt přežít a zvládnout. Některá děvčata hovoří o ztraceném dětství a předčasně navazují vztah s mnohem starším partnerem. (Hledají tátu, který je opustil.) Mladý člověk by se neměl uzavírat do sebe a nestydět se o své bolesti mluvit s kamarádem či kamarádkou nebo jiným člověkem, ke kterému má důvěru (pastor, kněz, učitel). Aktivně se snažit věnovat pozornost studiu, i když v těchto dnech se mnohdy hůře soustředí a prospěch se často zhoršuje. Pokud to je možné, posilovat komunikaci s rodičem, který doma zůstal, a snažit se občas plánovat drobné radosti či příjemné chvíle. O svém hněvu směrem k rodiči, který odešel, se nebojte mluvit. Máte na hněv právo a rodič, který odešel, ho musí respektovat. Až časem se vám podaří s tímto rodičem obnovit opět vztah. A je to důležité pro vás i pro něho. Nejde to ale hned. Pokračujte ve všech svých zájmech a mimoškolních aktivitách. Budou vám posilou.

Může člověk pracovat na tom, aby neopakoval vztahové „chyby“ rodičů?

Jistě. A mladí muži i ženy v tom potřebují povzbuzovat. Především se snažit být sám sebou a budovat zdravou sebeúctu. Pak také prosit Boha, abych byl takovým mladým mužem či ženou, který/á se Bohu bude líbit. Rozvíjet obecně dobré lidské vlastnosti a pozitivní pohled na svět, učit se pravdivé a otevřené komunikaci. K Bohu také volat s prosbou za to, aby doplnil při rozvíjení mého partnerského vztahu to, co mi chybí. Bůh je úžasně mocný a tohle opravdu dokáže! Modlit se také za dobrou volbu životního partnera.

A ještě je dobré vědět, že v době dospívání rozvod rodičů pochroumá pohled na opačné pohlaví. Stává se to. Pak je důležité mít i jiné vzory mužů a žen. Pokud váš rodič velmi rychle naváže nový partnerský vztah a vy jste svědky jejich projevů intimity, mohou se u vás objevovat pocity odporu a zhnusení. Je to přirozené. Věřte ale, že až vám jednou bude dáno poznat opravdovou lásku, tento postoj se postupně promění.

Jak můžu pomoci kamarádovi, kterému se rozvádí rodiče?

Být mu na blízku, naslouchat mu, povzbuzovat ho a podporovat. Ať jsi pro něho tím, před kým se může vyplakat (a potřebují to i kluci) nebo si zanádat. Modli se za něho, ať mu Pán dává sílu tuto situaci unést, a pokud to dokážeš, modli se i s ním. Zvi ho na křesťanské akce pro mladé, kde bude moci zažívat radost z přátelství, porozumění a Boží blízkosti.

Rozhovor vedla Marie Medková

(PŘED)ROZVODOVÝ MANUÁLE PRO DÍTĚ

Rodiče Tě mají rádi. Jen Ti to nejspíš nebudou mít sílu dát najevo.

rozvod, rozchod (soubor textů)

Převzato z Katecheze (<https://katecheze.evangnet.cz>)

Rodiče Tě mají rádi. Jen se nejspíš budou ještě méně věnovat tomu, co Tě trápí.
Nenech se zatáhnout do jejich hádek.
To není Tvoje vina, že se oni dva hádají.
Máš právo bavit se a stýkat s tátou i s mámou a to i bez přítomnosti toho druhého.
Nenech ze sebe dělat poslíčka jen proto, že se rodiče spolu odmítají bavit.
Nenech ze sebe dělat informační kancelář popisující jednomu rodiči, co dělá ten druhý.
Pechar, Jaroslav

CÍRKEVNÍ ROZVOD

Rozhovor s farářem Jardou Pecharem z ČCE Praha Braník. V německých církvích se mluví o církevním rozvodu, jak je to u nás?

Rozvod v kostele – není to nějaká provokace?

Určitě by to provokovalo, ale jde tu o víc, než jen o provokaci. Naše církev připouští rozvod a následný nový sňatek. I takovým sňatkům žehná a je to tak po mém soudu správné. Žel – doprovází manžele jen v okamžiku radosti. Radovat se s radujícími nebývá tak těžké, jako plakat s plačícími. Myslím, že manželstvím, která prožívají nějakou krizi, církev hodně dluží.

Jistě, že na první místě je snaha, aby manželství vydrželo. V okamžiku, kdy ale dojde k rozvodu u soudu, tak není na co si hrát. Následný „církevní rozvod“ by byl okamžik, kdy ti dva v osobním pokání vyznají před Bohem i církví své selhání a neschopnost dostát tomu, co si kdysi slíbili. Sbor spolu s nimi bude v modlitbě prosit Boha za odpuštění. Farář a sbor se za ně bude modlit, aby měli sílu obstát příště, protože kdo již jednou řešil partnerskou krizi rozvodem, je ve větším pokušení toto řešení příště volit unáhleně.

Třetí přínos vidím psychologický. Farář v přípravě na obřad může sloužit jako prostředník pro rozhovor, aby si ti dva dokázali přiznat, že žádný rozvod není způsoben jen jednou stranou. Stává se, že i po rozvodu bývalí manželé zůstávají přáteli. Jen už moc dobře vědí, že pro manželství se k sobě nehodí. Při vší špatnosti rozvodu je toto snad nejmenší zlo.

Proč po tom někdo touží?

Ve svých životech potřebujeme rituály. Bylo by to jakési formální ukončení vztahu. Pro srovnání – v některých kulturách takto oficiálně fungují zasnuby i s jejich zrušením, s vrácením zasnubných prstenů apod. Takové jasné slovo pročistí vztahy. Ti dva se pak dál potkávají v běžném životě, ale vědí, že cosi skončilo.

To formální přijetí jejich rozvodu sborem je pak i signál pro církev – oba jsou viníci a oba to přiznávají. Máme rádi černobílé vidění a je tak snadné na jednoho z partnerů nasadit psí hlavu a z druhého udělat lilium. Nikdy to ale není tak, že by jeden se už neměl v kostele ukazovat, protože „on za to může“.

Souhlasíš, máš nad tím otazníky?

No – váhavě souhlasím. Nechtěl bych, aby to celé vyznělo jako schvalování rozvodu. Manželství bylo a je zásadně nerozlučitelné. Rozvod – to je něco jako amputace nohy, ruky, ledviny a půlky plic. Prostě tragédie – jen je to někdy tragédie menší, než kdyby ti dva měli dál žít pod jednou střechou. Když máš v noze sněž, je lepší ji uříznout. To ale neznamená, že amputace je dobrá. Je to jen menší zlo, než žít dál s něčím, co tě velmi záhy zničí. Nutit k životu v nějakém nefunkčním vztahu (a opakuji – jde o vztah lidí "světsky" rozvedených!) by bylo právě něco takto zničujícího.

Jak by prošel církevní rozvod v katolické církvi?

Manželství je u katolíků z principu nerozlučitelné, ale čas od času se zjistí, že to manželství vlastně nikdy nebylo. Že jen okolí žilo v jakési iluzi. Typicky se jedná o případy svateb z donucení, či svatebního slibu vylákaného podvodem. Těch možností je ale víc a jednou z nich je psychická neschopnost v manželství žít. Tady se otvírá široké pole k přemýšlení, nakolik je života v manželství schopen alkoholik, gambler, hysterka... Psychická nemoc člověk do základu změní a ne každý unese žít vlastně s úplně jiným člověkem. Říct, že tím pádem manželství nebylo uzavřeno, mi nesesedne, ale evangelická tradice je v tomto svobodnější.

Rozhor vedla Marie Medková

Otištěno z časopisu Bratrstvo 9/2000

Myslil jsem na svou hezkou milou,

jak přijdu večer k ní
a jak jí zbožně hlavu svou položím do sukni,
škoda jen, že ji ruce mé něžněji neovinou,
jak tenká lodyha bílého svlačce divizny stvol.

O ČEM TO NEBUDE

Srdceryvných příběhů o rozchodech jsou plné dívčí časopisy, těm otrlejšími je možné doporučit i některé svazky červené knihovny. Tady si ale žádný příběh ze života nepřečtete. Řada z vás v tomto směru určitě už nějakou vlastní zkušenost má a ti ostatní se do toho stejně neumějí vžít. V časopisech obvykle následují rady odborníků. Tak ty tady taky nenajdete. Vlastně je tu jen pokus popsat, co se děje nebo co se může dít, když spolu dva lidi jsou a pak se rozcházejí. A protože je Bratrstvo časopisem hlavně pro mládež, půjde o rozchody, které se ještě nemusí řešit před soudem. Jak se kromě dvou lidí, kteří spolu léta žili, rozděluje taky majetek a děti, to by bylo ještě smutnější čtení.

Nikdy jsem neklnul osudu,
přestál jsem hodně,
z milosti boží i tohle přebudu,
lámat si hlavu s tím přece nebudu.

PROČ

Je to asi tvrdé, ale na otázku, proč se lidi rozcházejí, se dá odpovědět: protože je to normální. Nebo aspoň statisticky dost pravděpodobné. A pokud jde o první vztah, je to ještě pravděpodobnější. Když se totiž dva v podstatě cizí lidé seznámí a zamilují se do sebe, mají ze začátku plné ruce práce, aby se spolu po všech stránkách poznali. A čím víc toho o sobě vědí, čím víc se znají, tím ilustrativní foto (foto Josef Veselý) (kliknutím zobrazíte ve větší velikosti) víc se objevuje příležitostí, aby jim na sobě navzájem začalo něco vadit do té míry, že už s tím druhým nechtějí pokračovat. Co vadí, to může být různé. Pokud ztroskotají pokusy změnit partnera, což by se nemělo, nebo sebe, což je dost těžké, začne nevyhnutelně ve vzduchu viset rozchod. Většinou to bývá hodně zamotané. City se rvou s rozumem a vztek se vzpomínkami, hádky se střídají se smířováním, možná se objeví někdo nový, lepší a jednoho dne je tu konec. Proč? Málokdy se dá důvod jednoznačně vypreparovat. Chodit s někým není jako vyplňovat test v autoškole. Tady tu křížovatku jste nezvládl, ve svislém značení máte nedostatky, získal jste pouze čtyřicet devět bodů a neprospěl.

Jak by bylo všechno jednodušší, kdyby k rozhodnutí, že je na místě konec, dospěli oba zúčastnění najednou. Dost často je to ale tak, že tento pocit má jenom jeden a stojí před úkolem nějak to sdělit tomu druhému. Ten druhý zase zpravidla očekává nějaké vysvětlení. A je asi docela zmatený, když slyší: "Víš, já ti nějak nevím. Už to nějak není ono. Já nevím, jak bych ti to řekl(a)." A na druhé straně se potí ten druhý a slyší se říkat: "Víš, já ti nějak nevím..." Pokud jde o nějaký důvod konkrétní, nebo dokonce racionální, jistě se o něm nemluví poprvé. Když je to něco nepopsatelného a neuchopitelného, popsat a uchopit se to prostě nedá.

Možná je dobré vědět, že podle psychologů mají lidé tendenci v takovém případě uvádět nějaký náhradní důvod. A ten druhý se ho často chytne, snaží se ho řešit, a tím se zmatek ještě zvětšuje. Holky někdy proto, aby neublížily nešetrným sdělením, berou jakoby všechnu vinu na sebe: "To je kvůli mně. Já jsem taková... Já si tě vůbec nezasloužím." A kluk jí to samozřejmě začne vymlouvat. Je to složité.

Lásky však bojím se od těch dob,
ta obchází
a bývá strašnější než hrob,
umíráček a rakev s provazy.

Proto si stavím z kouře dýmky hrad,

pavučinu své samoty,
buď sbohem, ty a ty a ty
a všechny ostatní.

JAK A KDY

Jestliže ta první otázka zní v hlavě tomu, kdo kopačky dostává, problém jak a kdy řeší ten, kdo se rozhodl skončit. Jakým způsobem to udělat? Dalo by se říct, že není vhodných okamžiků pro takové sdělení. Zpravidla se objevují jen chvíle špatné a ještě horší. Toho se zase asi o něco víc bojí kluci, kteří mívají od přírody sklon k menší ochotě řešit nepříjemné věci tohoto druhu. A proto je dost častým způsobem rozchod do ztracena. Nechávat se zapřít po telefonu, nemít pořádky čas, neurčitě: "Já ti zavolám. Někdy..." Holčák zase někdy vyhovuje svěřovat se papíru, a tak typickým ženským nástrojem ve věci rozchodu je zase dopis. "Drahý můj, jak se ti stydím psát..." Ale možností je samozřejmě celá řada. Dost nepříjemné třeba je, když vás vaše dosavadní láska informuje o konci vašeho vztahu ve chvíli, kdy ji náhodou potkáte, jak se drží za ruku s láskou novou. Nic moc to není ani v okamžiku, kdy to dostanete spolu s přáním na oslavě narozenin. Jestli je možné se za nějaký způsob přimlouvát, pak to učinit včas, osobně a mezi čtyřma očima. Ale zase když to aspoň trochu jde - není žádné terno dozvědět se něco takového večer před maturitou.

Nedozněly ještě zvonů hrany,
neochly slzy, nezavřely se rány,
a už tu byly zase vánoce.

Vánočky voní,
maminka chvátá,
kuchá ryby,
peče cukrlátka,
dívka však chodí jako živé umučení,
radosti pro ni není, radosti pro ni není.
Tím jejím malým srdcem plným lásky
urputně lomcuje smutek
a vztek,
ta její malá, maličká hlava
s učesanými vlásky
je plna ukrutných otázek.

POTOM

Potom je to těžké. Většinou pro oba. Někdy se objevuje snaha o obnovení vztahu, ale škemrání nebo vyhrožování sebevraždou většinou moc účinné není. Stává se, že se k sobě znovu vrátí ti, kdo se předtím rozešli, ale tak časté, aby se s tím dalo nějak moc počítat, to zase není. Až na dvojice, které se pravidelně každý čtvrtek rozcházejí, aby se každou neděli zase dávaly dohromady. Snaha pomluvit toho bídáka nebo tu mrchu, aby už o ně nikdo ani nezavadil, nám nic dobrého taky nepřinese.

Bolí to. A čím delší a hlubší vztah to byl, tím to většinou bolí víc a déle. Smutek, slzy, hledání důvodů a odpovědí, pocit, že se zhroutil celý svět. Na klidu nepřidá ani okolí, které se o každou takovou změnu živě zajímá: "Prý jste se rozešli, jo? Neříkej, a proč?" A dost často to může být problém i doma, zvláště když se dozvíte něco jako: "Ty nevíš, co chceš. Takový hodný kluk to je." Anebo naopak: "No vidíš, my jsme ti pořád říkali, že to tak dopadne. Ale ty si nikdy nedáš poradit."

Uprostřed města dlouhá řeka teče,
sedm mostů ji spíná,
po nábřeží chodí tisíc krásných dívek
a každá je jiná.

Od srdce k srdci jdeš zahřát si ruce
v paprscích lásky veliké

a hřejné,
po nábřeží chodí tisíc krásných dívek
a všechny jsou stejné.

A CO DÁL

Těžko se tomu věří v tu chvíli, kdy je to aktuální, ale tady více než kde jinde platí, že to chce čas. Žádná jiná lepší pomoc není. A je asi o něco bezpečnější utápět se v slzách než kupříkladu v alkoholu. Hledat náplast v podobě rychle nalezeného dalšího vztahu taky nemusí být to nejlepší. Jak k tomu ostatně ten nový objev přijde, abychom si pomocí něj chtěli dokázat, že o nás někdo stojí, a ať ten bývalý vidí, když mě nechtěl. A tak možná neškodí dát si chvíli pauzu. Většina lidí stejně nemá na nic jiného ani pomyšlení.

Když potom nějaká doba uběhne, nad pocitem veliké ztráty mohou převládnout jiné. Třeba vděčnost za to, co jsem s tím druhým mohl prožít, vzpomínky - a naštěstí máme sklon pamatovat si víc to dobré - a taky docela užitečná zkušenost. Možná se začne dařit i to, co zaznělo, ale ze začátku se moc nedařilo: "Zůstaneme kamarádi." Je to docela zvláštní druh přátelství s člověkem, se kterým jsme předtím chodili. S málokým se známe tak dobře.

A dál? Otevírají se další možnosti. A možná hned za dalším rohem se objeví ten pravý nebo ta pravá.

Autor: Imlaufova, Hana

Autor: Pechar, Jaroslav

Autor: Medková, Marie

Autor: Včelná, Radka

Autor: Seifert, Jaroslav

Rok vzniku: 2011

- [Církev](#)
- [Rodina](#)
- [Společenství](#)
- [Podklad pro tematický program](#)
- [Dorost](#)
- [Konfirmace](#)
- [Mládež](#)
- [15 minut](#)
- [30 minut](#)
- [60 minut](#)
- [Na počtu nezáleží](#)

Odkaz na zdroj: <https://katecheze.evangnet.cz/programy/rozvod-rozchod-soubor-textu>